

Mäktam ë Díec Yooċ

DΞΞm pääth eni ke yaankethuk path tënë de Queensland

Yok aa koc lëk wël ku wëet nü wëtdun ni yiic ku mukthulya a yë ranchäm wëlëi tujaarya luoi eni lön de Queensland.

Lëk yok

Eni kën kaañ geeryiic, chøl oo eni 1800 512 451. A lëuku buk yi waar thok majan eni telepun wëlëi tiñq-tiñq nyiin eni kën kaañ geeryiic chan bi kuony ba nañ Tujaarya Paath ni Lëk ku kañ.

Këdaan wëlmuk anoñ wël juëc eni wëtdun yiic ku mukthulya a yë eranyooċ wëlëi tujaarya eni loo de Queensland. Nem këdaan wëlmuk eni www.qld.gov.au/fairtrading.

Yooċ ë kapaath ku kaañ

Muk kækä yï nhom të le yïn yooċ yïn:

- Guir yooċ ku njic yooċ. Duk yïn yooċ kuat kë ca tiñq ku ye yï ciin kueet të lej yen kë diit wic ba yooċ.
- Caath thuök yiic ku tiñq apaath zaman këc yin qua yooċ.
- Djic yiicdun bï gurucku dhukchien ku mukthulya.
- Kuëen ë ku muk wargaak ku luoi.. Nyiic kuen lön ku wël zaman këc yin wargakdun loi gam.
- Na noñ macila ka känçiloi wëlëi kaañ ca ke yooċ, gör tujaarya ba theem ku looi. Na ñuat këec luëw, gör oo bu yï kuony thöök.

Lön a cï gäm riel bï wëeu ku dhuök yïn, wëer wëlëi loipëi na kacilooi wëlëi kaaD.

- Duk ye thök eni zaman akaar path.
- lej kë ca yooċ guöp ajanh käc tiñq kaam ka yooċ yïn yeen
- këc kë ca yooċ lon deen yöc yeen cë lëk bën lëu
- këc kë ca yooċ bën thöej ke të cï kooc ke yeeec yeen luël yeen wälä kek kën ka cë kañ nyuooth tuej
- këc kë cë yooċ bën thöej ke kën ka cë kañ nyuooth tuej

Kooc kë yooċ yïn thiñ aa cë yïin bë dhuök wëeu të cïn yï nhom ben la waarr, wäär të kë köör/dit kuany wälä tën kë ca yooċ ben la yok ka yeeec wëeu lik të dëd.

Queensland
Government

Cuër

Tij rot duk rot cöla cuëer. Nem lökayukar ë Scamwatch tën www.scamwatch.gov.au rin dhöl ye koc lac cuëer njic ku dhöl bïn rot tiit bë yi ci cuëer. Muk yi nhom, na path kë yeeec apey rëk bë ci ye röm ke wëeu yœoc yeen, ka dhil ya cuär yen dhom yiin.

Kœoc yeeec yööt lə yöötyic thok

Löj a ci gäm yith kök aløj kœoc dhie cath yööt thook ke yeeec bën paan du ke këc yi lëk. Na lej kë ca yœoc yööt thok wëeu wan \$100, ka yin a lej nïn 10 bï yœoc kaj löj, ku raan ka yeeec a cë pëen bë wëeu ci nyeeey (gut wëeu tuej), bë luoy ci gøl ku ci kë ca yœoc biï tën yiin kaam löj yic. A lëu ba yœoc teem kœu, dhël gäät, kuat kaam ca tak ye kaam löj kën yic.

Kagaal ci yœoc.

Të yœoc yin kä ye yœoc wëeu juääc, cëmën pan yam wälä riäi, ka path ba yi nyin dan piny apath. Lökayukar da a lej yic lëk pëeth cë guir bï lëk dhël ye baai yœoc. Kœj athör ë PPSR caath yiic kaam këc yin riän raan dä gua yœoc rin ba njic lön cïn yen wëeu ë dheen ci raan ka yœoc yeen dheen nyäj ye kœu.

Wëeu ë Dheen

A lëuku buk yi lëk ku wëëtku yiin aløj yœoc ë dheen ku dhöl path bïn njec dheen. A lëuku aya buk yi tuœoc tën raan koc wëët aløj wëeu të lej yen kë jöör tën yiin aløj wëeu.

Tujaar ci yëk wargaak

Rin buk kœoc yœoc kony, tajiir lui yon kä yiic aa yeku lëk bïk wic ruktha:

- Kœoc yeeec pinypiiny
- Kœoc dhie koc dhëen
- Kœoc yeeec riäth
- Kœoc yeeec aliwara ku kœoc meclöc
- Kœoc kuut käny ku apuruuk ye luök tooc
- Kœoc dhie koc gät gup ku kœoc cuur
- Kœoc anëm cääth
- Kœoc käj jam nyuoth

Kaam këc yin gua yœoc tën kuat kœoc lui tajiir kä yiic, col rot a kœj nyuoth ruktha. Na cik yi nyuth ruktha deen luoy, ka yi duk yœoc tën keek. Yin alëu ba këdaan wëlmuk nem ka ba wargaak tñil eni majan ke kœth.

Ace-ke-këññökthìn

Na ye raan muk aguir ë abiöökruel, ka lëu ba aguiëer gätpiny rin ba kœoc ë aguiëer geei këöth löj. Na ye kuut wëeu ë biöökruel, ka yin a dhil aguiëer gätpiny tën yook.

Kä pëeth ci looi

Yok aa koc lëk wël juääc aløj kä këc njec looi cë pëen, kä cë dhuök yööt ku tën bïn miëth ku ke kœoc paan muök nhïim thïn të lej yen kä cë looi luui kek. Tajiir ebën aa lej lon bï kek kä yekä looi col ye kä path cë njec looi.